

Kellemes szórakozások...

A Filmvilág számára írta:

PIERRE JOYE

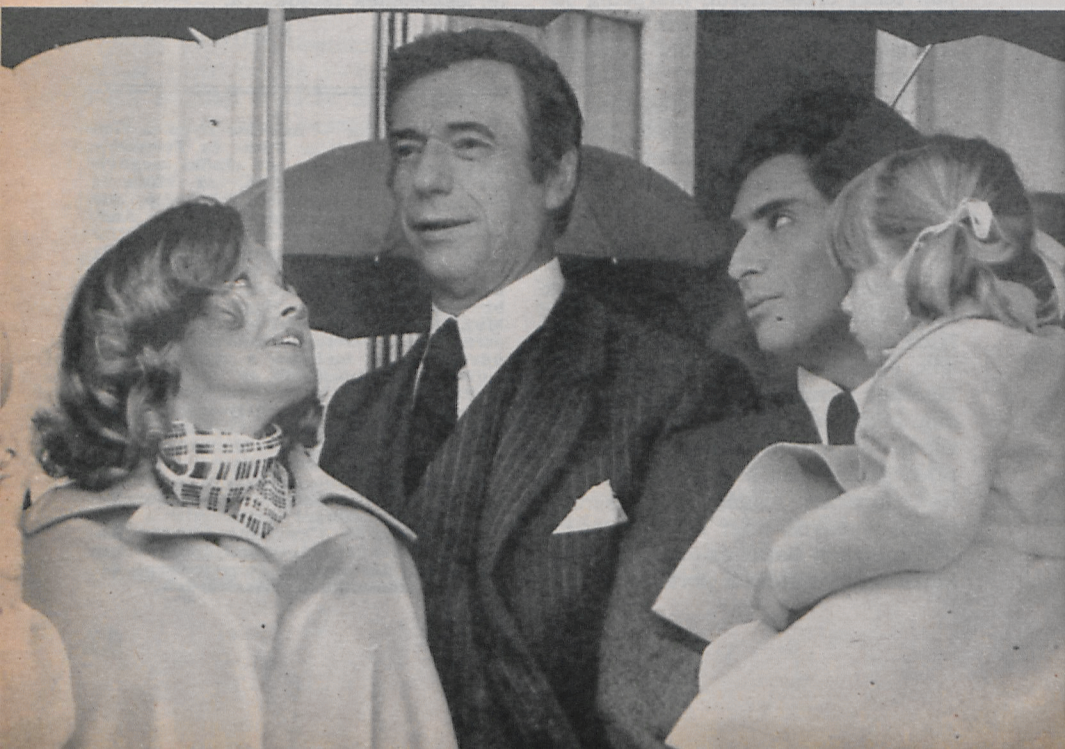
A brüsszeli Drapeau Rouge főmunkatársa

Január elején fejeződött be a belga film kilencedik nemzeti fesztiválja. Az 1972-es retrospektív szemlén Knokke-Heist-ben összesen száznyolcvan filmet vetítettek. Közülük huszonegy volt rendezőjátékfilm, harminchárom pedig sztorin alapuló rövid film, a többi dokumentumfilm és ismeretterjesztő. Számbelileg nem lebecsülendő termés ez kis ország számára. Hiszen Belgium lakosainak száma alig valamivel kevesebb Magyarországénál, területe annak csupán egyharmada. Ha azonban tartalom, színvonal és nemzetközi kisugárzás szempontjából vizsgáljuk meg a belga filmgyártást, akkor már távolról sem lehetünk elégedettek. Évről évre újra és újra kissé rezignáltan kell megállapítanunk, hogy a belga film nemzetközi vonatkozásban nem számottevő és a játékfilmgyártás a

hazai közönségben sem nagy mélyebb nyomokat. Arra tehát, hogy a belga filmről úgy lehessen beszélni, mint sok más kis ország művészetéről, egyelőre még várni kell.

Annál jelentősebb Belgium, mint felvevőpiac, mint a nemzetközi filmgyártás egyik fogyasztója. Ebben éppen a hazai produkció viszonylagos elmaradottsága játszik szerepet. A kritikusnak is, a közönségnek is szelesebb a horizontja, hiszen a mozik vásznait nem sajátítja ki az elsősorban önmagának teret követelő hazai filmgyártás. Belgium azon nyugat-európai országok között szerepel, ahol nagyjából kiegyensúlyozottan jelentkezik a legnagyobb tőkés filmgyártó országok termése: az amerikai és angol film csakúgy, mint a francia és olasz. A nyelvbéli azonosság ter-

Romy Schneider és Yves Montand — Claude Sautet: César és Rosalie című filmjében

Jelenet Christopher Miles: A szerelem idényei című filmjéből

mészetesen elsősorban a francia filmnek kedvez a lakosság vallon részében —, amelynek a francia az anyanyelve. A többiekénél azonban még ez a megkülönböztetés sem érvényesül. Így azután a belgiumi mozik műsora mindenkor nagyjából hűen tükrözi az egyes országok filmgyártásának helyzetét. Az adott pillanatban ez azt jelenti, hogy szép számmal akadnak szakmailag és mesterségbelileg jól elkészített, megfelelő színvonalú rutinos művek, de nagyon ritka a kiemelkedő alkotás.

Kezdjük szemlénket a francia filmekkel, közülük is a legnagyobb sikerrel, a Claude Sautet rendezésében készült *César és Rosalie*-val. A szentimentális történetben a vídamság szerencsésen keveredik a melankóliával. A konfliktus két ellentétes típusú férfit állít szembe: a szerény származású újjgazdag, erőszakos, de könnyen sebezhető Cesart Yves Montand alakítja, az érzékeny, művész-lelkű és rendkívül vonzó Davidot Sami Frey. A kettő között ingadozik Rósalie

(Romy Schneider). Hol erre, hol arra pillantva bájos szemével, amely mögött — attól tartok — nincs semmi. Ez azonban csak az én véleményem, nem Cesaré, sem Davidé, ami roppant örvendetes, mert, ha ők is ugyanolyan allergiások volnának Romy Schneider bájával szemben, mint én, akkor nem kerekedett volna ki ez a kis történet. S ez nagy kár lenne, mert ha Cesar és Rosalie nem vonul is be a filmtörténet nagykönyvébe, mégis jó kis film, amelyet kellek megvégnézni.

Közönségsiker a másik francia film is, *A zsaru*. Rendezője Pierre Melville, aki 1945-ben világsikert aratott Vercors *A tenger csendje* című könyvének megfilmesítésével. Azóta érdeklődése egyre inkább a krimi felé fordult. Legújabb alkotása kábítószer csempészekről szól. A címszereplő Alain Delon, ezúttal a bűn üldözőjének szimpatikus jellemében. Partnere Catherine Deneuve. A mesterségbeli felkészültséget és a szakmai igényességet lát-

va a kritikus csak sajnálni tudja, hogy Melville nem tért vissza régi, kezdeti sikerei területére. Végül francia film a *Hüvelyk Matyi* is. Rendezője Michel Boisrond, aki ebben a bájos, kedves alkotásban nagyszerűen eltalálta a mesefilmek sajátságos légkörét. Epizódfilm Dino Risi legújabb műve, az *Egy tyúk, egy vonat*. Egyes történetei az olasz realista rendezőkre jellemző társadalomkritikai vonásokat mutatják, az átlagból azonban csak Nino Manfredi remek alakítása emeli ki.

Jean Anouilh regénye alapján készült *A szerelem idényei* című alkotás. Angol film. S ezúttal azt kell mondanunk, — sajnos. Mert bármilyen kitűnőek a szereplők, Mel Ferrer, Joanna Schimkus és mások,

ezúttal nem francia történetet kapunk a háború előtti idők és a megszállás alatti korszak Párizsáról, hanem arról, hogy az angolok milyeneknek képzelik el a „tipikus” franciákat. S ha ez paródia lenne, akkor még nevetni is lehetne rajta, de a rendező Christopher Miles komolyan vette a dolgát...

Az amerikai termésből egy rajzfilm emelkedik ki: *Fritz, a macska*. Nem a szokásos Disney-világ ez, hanem valami sajátosan ironikus, szatirikus filmnyelv, amely inkább a hagyományos rajz-mesefilmek paródiájának tűnik. Csak a teljesség kedvéért említjük meg ebben a felsorolásban Peter Bogdanovich *Mi újság doktor úr* című hagyományos amerikai vígjátékát és a legújabb horror-filmet, a *Jonathan-t*.

Yves Montand a *César és Rosalie* című filmben

